

NOS

Brussel komt met Green Deal Industrial Plan voor verduurzaming

30 januari 2023, 22.20 uur · Foto: ANP

De Europese Commissie wil lidstaten de mogelijkheid bieden om belastingvoordelen te geven aan bedrijven die duurzame investeringen doen. Het voorstel maakt deel uit van het Green Deal Industrial Plan (GDIP) dat woensdag wordt gepresenteerd en in handen is van de NOS.

Voor de financiering van het GDIP wil de Commissie een nieuw fonds oprichten dat deels gevuld wordt met geld uit het Europese coronaherstelfonds. Met het geld uit het nieuwe fonds kunnen lidstaten ook subsidies en leningen krijgen om hun economie vergroenen.

Eerder startte de EU al een programma onder de naam RePowerEU. Ook daaruit blijft geld beschikbaar om de Europese industrie te verduurzamen.

Antwoord op Amerikaans plan

Het GDIP wordt als het Europese antwoord op de Amerikaanse Inflation Reduction Act (IRA) gezien. Dat is een 700 miljard dollar kostend investeringspakket van de regering-Biden om de inflatie te beteugelen en tegelijk de industrie in de VS te verduurzamen. De helft van het bedrag is bestemd voor verduurzaming van de industrie.

De EU ziet de IRA als ongewenste staatssteun. Zo kunnen Amerikanen tot ruim 7000 dollar korting krijgen op de aankoop van een elektrische auto, als die in de VS is gemaakt. Dat gaat ten koste van in Europa gemaakte auto's. Europese landen zijn bang dat bedrijven fabrieken naar de VS verplaatsen als de EU niet reageert.

Als het voor lidstaten makkelijker wordt om bedrijven belastingkortingen te geven, wordt het voor bedrijven aantrekkelijker om in Europa te blijven. Het kan binnen de EU wel tot scheve gezichten leiden. Zo kan een rijk land als Duitsland makkelijker geld uittrekken om zijn auto-industrie te behouden dan een land als Italië.

Naar Europa halen

In het concept-plan staat ook dat de Commissie productieketens die nodig zijn voor het opwekken wind- en zonenergie naar Europa wil halen. Daarvoor moeten er meer schaarse grondstoffen in Europa worden gewonnen en moet er meer worden gerecycled.

Voor de productie van zon- en windenergie, accu's, warmtepompen en waterstof is tot 2030 170 miljard euro nodig, aldus het plan.

De EU wil zich van de rest van de wereld onderscheiden door hoge standaarden aan te houden als het gaat om milieueisen en werkomstandigheden. Ook wil de EU procedures versnellen voor projecten waarbij meerdere lidstaten betrokken zijn, maar waarvan de hele EU profiteert.

Rutte

Het plan staat nog niet vast, aanpassingen zijn nog mogelijk. Het definitieve plan staat op de agenda van de EU-top met regeringsleiders op 9 en 10 februari.

Premier Rutte is geen voorstander van de oprichting van een nieuw fonds met nieuw geld. "Er gaat al zoveel geld rond", zei hij dinsdag na ontmoeting met Commissievoorzitter Von der Leyen en zijn Belgische collega De Croo. Rutte zei dat sommige lidstaten te veel geld aan pensioenen uitgeven, "geld dat je beter kan besteden aan innovatie en groene technologie".

De Franse president Macron wil dat er 380 miljard euro beschikbaar komt voor het nieuwe fonds. Rutte [zei vandaag](#) na een ontmoeting met Macron dat nog te veel te vinden. Hij wil dat eerst allerlei Europese potjes worden gebruikt. Maar ook hij wil een oplossing voor de "onbedoelde gevolgen" van het Amerikaanse IRA-pakket.